

Єгорова І.В. Методичні засади вивчення курсу «Практика реалізації педагогічних проектів» у процесі магістерської підготовки // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Педагогічні інновації в освітньому просторі сучасного вищого закладу освіти » (20 березня 2020 року): Збірник тез доповідей/ За заг.ред.д.екон.н., проф.Камінської Т.Г.- Київ,2020 .- С.47-50.

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ КУРСУ «ПРАКТИКА РЕАЛІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРОЕКТІВ» У ПРОЦЕСІ МАГІСТЕРСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ

Інга Єгорова (ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»)

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» (2014), магістерський рівень вищої освіти передбачає здобуття особою поглиблених теоретичних та практичних знань, умінь, навичок за обраною спеціальністю (чи спеціалізацією), загальних засад методології наукової та професійної діяльності, інших компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності. Реалії сьогодення наголошують на тому, що сучасний магістр повинен мати широку ерудицію, фундаментальну наукову базу, володіти методологією наукової творчості, сучасними інформаційними технологіями, методами отримання, обробки, зберігання і використання наукової інформації, бути спроможним до творчої науково-дослідницької і науково-педагогічної діяльності.

Запровадження компетентнісного підходу у діяльність закладу вищої освіти передбачає організацію навчально-виховного процесу, який передбачає

формування життєво компетентної особистості студента, готового і здатного до активної та успішної життєдіяльності у суспільстві. Це значною мірою залежить від педагогічних технологій, які використовуються педагогами для формування та розвитку особистості магістра, майбутнього викладача ЗВО. Навчально-виховний процес має виконувати щонайменше дві функції: функцію підготовки магістра до самостійного оволодіння знаннями, інформацією (навчити вчитися) і функцію формування вміння трансформувати набуті знання у важливу життєву компетентність [2, 9]. Звідси, реалізація нових вимог до освіти магістрів неможлива без теоретичної і практичної підготовки майбутніх викладачів до організації проектної діяльності в освітньому просторі ЗВО.

Проект – практика особистісно-орієнтованого навчання у процесі конкретної праці магістра, на основі його вільного вибору, з урахуванням його інтересів. У свідомості студентів ЗВО це мало б мати такий вигляд: «Все, що я пізнаю, я знаю, для чого це мені потрібно, і де я зможу ці знання застосувати». Для викладача – це прагнення знайти розумний баланс між академічними знаннями, уміннями, навичками та креативністю студента.

Тому однією із найбільш продуктивних педагогічних технологій, яка суттєво збагачує навчально-виховний процес та змінює традиційний підхід до навчання та виховання магістрів є проектна діяльність. В її основі лежить інтеграція та безпосереднє застосування набутих знань магістрів під час практичної діяльності.

Цілісна система підготовки майбутніх викладачів вищої школи в умовах магістратури, результатом якої є формування їхньої психолого-педагогічної компетентності, запропонована О. І. Гура [3]. Психолого-педагогічна компетентність викладача вищого навчального закладу визначена в дослідженні як особистісно-професійна системна якість педагога, що забезпечує на особистісному рівні його самоорганізацію (самопідготовку і самореалізацію) відповідно до вимог професійної діяльності у ЗВО та виявляється в актуальному стані у формі професійної компетентності. Структура даного феномену представлена змістовими діяльнісними (професійні

знання, вміння, навички) та особистісними (властивості, здібності й якості) компонентами, а також механізмами і процесами їх узагальнення та прояву, що може бути відображено у проектній діяльності. Автором доведено, що поєднання цих складових здійснюється на основі самосвідомості, яка характеризується рефлексивним рівнем свого розвитку і проявляється в усвідомленні педагогом своєї професійної діяльності, відносин і самого себе як суб'єкта діяльності та професіонала.

Проектна діяльність магістрів у сучасному ЗВО реалізує такі завдання:

- розвиває ініціативу;
- привчає до планової роботи;
- дає вміння зважувати всі обставини, враховуючи труднощі;
- вчить спостерігати, перевіряти себе в роботі;
- вчить правильній звітності;
- розвиває енергію, наполегливість у досягненні мети;
- привчає до самостійності;
- розширює сферу інтересів, обрії пізнання світу, реального й спілкування

думками [1, 15-17].

У 2019 році на базі кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» було розширено спеціальність, за якою здійснюється підготовка фахівців галузі знань 01 «Освіта» спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки». Тепер випускники магістратури мають можливість отримати подвійну кваліфікацію, а саме: «Викладач ЗВО. Вчитель (із зазначенням обраного предмету)» та «Викладач ЗВО. Професіонал з управління та експертизи освітнього простору».). Навчальний план для даних кваліфікацій розроблений згідно з урахуванням терміну навчання - 1 рік та 4 місяці. У відповідності до нього у третьому семестрі магістри вивчають дисципліну «Практика реалізації педагогічних проектів».

Дисципліна містить 3 кредити та передбачає таку кількість годин для денної форми навчання : 14 годин лекційних, 16 годин – практичні-семінарські

заняття та 60 годин на самостійну роботу. Програма навчальної дисципліни сприяє розкриттю та вивчення ряду тем, основна мета яких полягає у підготовці магістрів, майбутніх викладачів ЗВО та професіоналів у сфері управління та експертизи освітнього простору до педагогічного проектування в закладах освіти та до засвоєння теоретико-методичних основ управління такою діяльністю. Дисципліна направлена на активізацію інтересу магістрів до конструктивних інновацій у педагогічних проектах, на розвиток управлінської компетентності магістрантів.

У процесі вивчення дисципліни «Практика реалізації педагогічних проектів» магістри повинні:

Знати: теоретичні засади педагогічного проектування та наукових основ управління такою діяльністю; особливості моніторингу педагогічних проектів у закладі освіти та у ЗВО; особливості проектування в гуртках, секціях; новітні технології управління педагогічними проектами в закладах освіти; технологію оцінювання навчальних досягнень учнів, студентів, вчителів та результати впровадження проектної діяльності.

Вміти: організувати педагогічне проектування в закладах освіти, стимулювати діяльність педагогів і батьків вихованців щодо участі в педагогічних проектах, ініціювати реалізацію у закладах освіти інноваційних педагогічних проектів; здійснювати експертизу різновиду проектів на основі компетентної моніторингової діяльності; ефективно і гнучко використовувати проектну діяльність у власній професійній діяльності; здійснювати пошук і огляд інформації щодо проектних технологій у спеціальних наукових джерелах, використовуючи різноманітні ресурси: періодичні видання, бази даних, веб-сайти, портали; працювати як самостійно, так і в команді, демонструючи якості лідерства, вміння ефективно спілкуватися й досягати очікуваного результату; усвідомлювати особистісно-професійну відповідальність за динаміку інноваційних процесів у закладах освіти, нести відповідальність за якість реалізованих у закладі освіти інноваційних педагогічних проектів.

1. Башинська Т. Проектувальна діяльність - основа вчителя і учнів. *Початкова школа*. 2003. №7. С. 15-17.
2. Волковська Т. Проектування як метод особистісно-орієнтованого навчання. *Початкова освіта*. 2006. № 40. С. 9.
3. Гура О. І. Психолого-педагогічна компетентність викладача вищого навчального закладу: теоретико-методологічний аспект: монографія. Запоріжжя: ГУ «ЗІДМУ», 2006. 332 с.